

EU MERCOSUR Akkoord: een hoofdstuk over duurzame ontwikkeling zonder tanden

Presentatieplan

1. Syndicale krachtlijnen voor een rechtvaardig Europees handelsbeleid als hefboom voor duurzame ontwikkeling
2. EU Mercosur Associatie Akkoord onder de syndicale loep: een hefboom voor duurzame ontwikkeling?
 1. Goed instrument voor promotie van duurzame tewerkstelling?
 2. Goed instrument voor promotie voor respect mensenrechten, arbeidsrechten en milieunormen in de MERCOSUR regio en in EU?

Syndicale krachtlijnen voor een rechtvaardig Europees handelsbeleid als hefboom voor duurzame ontwikkeling en voor een hoofdstuk duurzame ontwikkeling met tanden

- ❑ **Algemeen: voor een Europees handelsbeleid dat waardig werk en bescherming van mensenrechten, inclusief arbeidsrechten en syndicale rechten, en milieunormen (inz Parijsakkoord klimaatverandering) bevordert; bewaren van kwalitatieve openbare diensten en versterking van industriële basis van Europa**

- ❑ **Handelsakkoorden met afdwingbare arbeidsnormen met sancties** in geval van arbeidsrechtenschendingen. Sterkere afdwingbaarheid van de Duurzame Ontwikkelingshoofdstukken in vrije handelsakkoorden:
 - ❖ Maak van **arbeidsrechten** een **essentiële clause** van handelsakkoorden, met gerichte opschortingsclause in geval van schending van werknemersrechten

Syndicale krachtlijnen voor een rechtvaardig Europees handelsbeleid als hefboom voor duurzame ontwikkeling & een duurzaamheidshoofdstuk met tanden

- ✓ **Ratificatie en implementatie van de 8 fundamentele arbeidsnormen en alle geactualiseerde IAO conventies en instrument moeten een pre-conditie** zijn voor aangaan van EU handelsonderhandelingen. Als het partnerland de IAO conventies niet heeft geratificeerd of geïmplementeerd, moet er een bindende **road map** komen die aangeeft hoe aan deze vereiste wordt voldaan.
- ✓ Voorzie een onafhankelijk **klachtenmechanisme**, met een onafhankelijk arbeidssecretariaat als deel van herziening van het geschillenmechanisme in het duurzaamheidshoofdstuk; Vakbonden en andere erkende onafhankelijke sociale middenveldorganisaties moeten rechtstreeks klachten kunnen indienen bij de CTEO. Onderzoeken moeten geïnitieerd worden binnen bepaalde tijdsgrenzen, eens de klacht werd ontvangen én moet ook bevindingsmissies op het terrein en hoorzittingen waar belanghebbenden gevraagd worden om te getuigen, omvatten.
- ❖ **Grotere transparantie en participatie van sociaal middenveld en vakbonden voor versterken van arbeidsrechten** Monitoring en assessment mechanisms voor opvolging arbeidsrechten met sociale partners en sociaal middenveld zijn nodig. Domestic Advisory Groups (monitoring en assessment van lopend handelsakkoord), met vakbonden en sociaal middenveld versterken,

Syndicale krachtlijnen voor een rechtvaardig Europees handelsbeleid als hefboom voor duurzame ontwikkeling & een duurzaamheidshoofdstuk met tanden

- ✓ Schending van arbeidsrechten zoals bepaald in het akkoord moeten door het geschillenmechanisme behandeld worden, ongeacht of deze schendingen al dan niet een directe impact hebben op de handel. De bepaling van de schending van arbeidsrechten moet gebaseerd zijn op de expertise van de IAO toezichtmechanismen en coherent zijn met haar bevindingen. Het geschillenmechanisme moet behoorlijk gefinancierd worden en ondersteund worden door de Europese Commissie voor een betekenisvolle vakbondsparticipatie, van EU en MERCOSUR vakbonden.
- ❖ **Grotere transparantie en participatie van sociaal middenveld en vakbonden voor versterken van arbeidsrechten** Monitoring en assessment mechanisms voor opvolging arbeidsrechten met sociale partners en sociaal middenveld zijn nodig. Domestic Advisory Groups (monitoring en assessment van lopend handelsakkoord) met vakbonden en sociaal middenveld versterken, ondermeer aanbevelingen voor geheel van handelsakkoord niet alleen duurzame ontwikkelingshoofdstuk.

EU Mercosur Associatie Akkoord onder de loep: hefboom voor duurzame ontwikkeling en waardig werk?

Promotie duurzame tewerkstelling? Welke prognoses voor impact op tewerkstelling?

Volgens Impact assessment LSE juli 2020:

- stijging tegen 2032 van het BBP met 0.1%, 0.3% en 0.7% voor resp. EU, Brazilië en Argentinië max. idem voor loonstijgingen.
- Winnaars: MERCOSUR agrobusiness en de voedingsindustrie verwachte exportstijging van 22.8% en EU technologische producten inzonderheid autoconstructeurs + 70 tot 90% .
- Verliezers: in MERCOSUR algemene productiedaling in de sectoren machines, auto-onderdelen en metaalproducten.

https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2020/july/tradoc_158889.pdf

EU Mercosur Associatie Akkoord onder de loep: hefboom voor respect voor arbeidsrechten en mensenrechten?

Woord vooraf ...Respect voor Mensenrechten en arbeidsrechten in MERCOSUR ... er loopt behoorlijk wat mis

- ❑ **Human Rights Watch rapport 2020 vernietigend over respect voor mensenrechten in Brazilië** onder Bolsonaro, 6.600 dodelijke slachtoffers door politiegeweld, folterpraktijken voor gevangenen, schendingen van rechten van kinderen, migranten, vrouwen, seksuele minderheden en inheemse bevolkingsgroepen.
- ❑ **Internationaal Vakverbond *Global Rights Index 2020 Brazilië 1 van 10 slechtste landen ter wereld*** wat betreft het respect voor arbeidsrechten, wegens geweldplegingen op vakbondslui en de afbraak van het recht op collectieve onderhandelingen.
- ❑ In 2019 werd Brazilië voor de IAO Commissie Toepassing van de Normen gedaagd wegens **schending conventie 98 mbt sociale dialoog**, [de arbeidswet van 2016 ontmantelde bipartite collectieve onderhandelingen en tripartite sociale dialoog op sector en nationaal niveau volledig

EU Mercosur Associatie Akkoord onder de loep: hefboom voor respect voor arbeidsrechten & mensenrechten?

Respect voor Mensenrechten en arbeidsrechten in MERCOSUR ... er loopt behoorlijk wat mis

- ❑ Brazilië géén ratificatie C87 van de Internationale Arbeidsorganisatie over syndicale vrijheid; er is kinderarbeid en dwangarbeid (van de inheemse bevolking) , vooral in de grote op export gerichte landbouwbedrijven of *latifundia*. In periode 2000-2015 onder Lula grote vooruitgang geboekt in programma's ter bestrijding van dwangarbeid en kinderarbeid, werden onder Bolsonaro teruggedraaid.
- ❑ In het algemeen kenden de MERCOSUR-landen in de **periode 2000-2015 een vooruitgang in sociale ontwikkeling**, kwalitatieve jobs, behoorlijke inkomens en sociale bescherming en de strijd tegen ongelijkheid, maar in Argentinië en Brazilië werden sindsdien onder de rechtse *pro-business* regeringen van Macri en Bolsonaro de sociale ontwikkeling en arbeidsrechten teruggeschroefd.

Voor Vakbeweging in EU en MERCOSUR is EU Mercosur (Associatie) Akkoord Geen goed Instrument voor bevordering arbeidsrechten en mensenrechten: hoofdstuk handel & duurzame ontwikkeling zonder tanden

- ❑ **Arbeidsrechten, mensenrechten en milieunormen zijn géén essentieel deel van het EU – MERCOSUR handelsakkoord**, dwz geen sancties voorzien in geval van niet naleving van bepalingen in het duurzame ontwikkelingshoofdstuk
- ❑ **Géén pré-ratificatie van fundamentele arbeidsnormen en ook geen road map voorzien naar ratificatie** noch concrete maatregelen voor monitoring van implementatie van de IAO conventies
- ❑ **Geen mechanismes voorzien voor participatie van sociale partners** in monitoring van implementatie van het verdrag én duurzame ontwikkeling hoofdstuk, bv voorgesteld Gemengd Comité EESC – Eco-Soc Forum MERCOSUR, Labour forum

Voor Vakbeweging in EU en MERCOSUR is EU Mercosur (Associatie) Akkoord Geen goed Instrument voor bevordering arbeidsrechten en mensenrechten: hoofdstuk handel & duurzame ontwikkeling zonder tanden

- Geen transparantie in onderhandelingen**, vb impact assessment op waardig werk kwam tot stand *na* adoptie principiële verklaring, werd in de loop van de onderhandelingen geen rekening mee gehouden.
- Commercialisering .. Handel komt vóór ontwikkeling én dient ontwikkeling niet, want handelsakkoord wellicht uit algemeen samenwerkingsakkoord los gewrikt....**
- Vakbeweging wél vóór samenwerking(sakkoord) tussen EU en MERCOSUR (politiek, cultureel, sociaal... en voor handel die ontwikkeling *dient, met een **duurzaamheidshoofdstuk met tanden***